

دیگ‌پزی → تیما ران

مسیر ۶۰ کیلومتری سقز- بانه

اینجا آسمان دست و دل‌باز است

کشف عجایب طبیعی کردستان، حتی برای کسانی که سفر را فقط رسیدن به مقصد می‌دانند، کار دشواری نیست؛ جاده‌های پرپیچ و خم و منظره‌های متنوعی از کوه‌های عربان که هر چه به مرز عراق نزدیک‌تر می‌شود، جای خود را به جنگل‌های زیبای بلوط و ون می‌دهد.جاده سقز- بانه این روزها بیشتر مصرف تجاری دارد تا گردشگری. بازارچه مرزی بانه و قیمت پایین اجناس (غالباً قاچاق) خیلی‌ها را به امید خرید ارزان راهی این جاده می‌کند. ولی برای کسی مثل من که چند سال در آن منطقه زندگی می‌کردم، مسیر ۶۰ کیلومتری سقز- بانه، لذت سفری بود که برای یک ساعت مرا به جهانی دیگر پرت می‌کرد و عطش تجربه دوباره این لذت، هیچ‌گاه سیراب‌شدنی نبود.
اوایل فروردین تا نیمه‌های اردیبهشت، جاده پر از آبشارهای کوچک و بزرگی می‌شود که حاصل ذوب برف قله‌های مرتفع زاگرس است. تصور کنید از کنار ده‌ها آبشار پشت سر هم می‌گذرید. شما که در شهرهای دودگرفته زندگی می‌کنید، بدون شک دچار جادوی طبیعت بکر کردستان خواهید شد. پس از این سحر بی‌نظیر و عبور از تونلی نسبتاً طولانی، منظره جنگلی انبوه، لذت شما را دوچندان خواهد کرد و در انتهای این مسیر پرپیچ و خم، دریاچه کوچک «سد بانه» که میزبان آب زلال آبشارهای مسیر است، شگفتی شما را تکمیل خواهد کرد. تابستان معتدل این جاده برای مشتاقان خرید اجناس ارزان فرصت مناسبی است تا به سمت بانه حرکت کنند، به همین دلیل تصویر اتومبیل‌هایی که باربندشان لبریز از وسيله‌های برقی است، همان قدر عادی شده که عبور کاروان وانت‌های لندکروز قاچاقچیان لوازم خانگی و پارچه که با سرعتی سرسام‌آور، چرت جاده پرپیچ و خم را پاره می‌کنند و در چشم به‌هم‌زدنی ناپدید می‌شوند.
پاییز این جاده را هم مسلمان می‌توانید تصور کنید: درخت‌های رنگارنگ و نسیم خنکی که زمستان بی‌رحم کوهستان را نوید می‌دهد. اگر دل‌تان برای دیدن برف تنگ شده و هراسی از ریزش بهمن، بسته شدن جاده و چند ساعتی اسارت میان دیوارهای برفی را ندارید، دیدار از زمستان این جاده و تماشای چند متر برف، درختان قندیل بسته و دره‌های سفیدپوش، تجربه بی‌نظیری خواهد بود.
وقتی آسمان دست و دل‌باز باشد بارش بی‌وقفه برف چندان عجیب نیست، آن هم برای مردم بانه که بسته شدن راه‌های ارتباطی‌شان (آن هم برای چند روز پیاپی) اتفاقی همیشگی است. خوشبختانه برای رسیدن به این جاده دینی انتخاب‌های متفاوتی وجود دارد. شما می‌توانید مسیر سنجندج- دیواندره- سقز را انتخاب کنید یا مسیر بیجار- دیواندره- سقز. و انتخاب آخر شما می‌تواند مسیر تکاب، بوکان، سقز باشد. هر کدام از این مسیرها جذابیت خاص خود را دارند، اما پیشنهاده من مسیر تکاب-بوکان- سقز است که در دو سمت بلوار از دشت‌های حاصلخیز و کوه‌های سرسبز که چشم و ذهن شما را آماده دیدن شگفتی کوه‌های درهم‌تنیده زاگرس خواهد کرد. پس اگر یکی از دوستان‌تان خرید ارزان از بازار بانه را پیشنهاد داد بی‌درنگ بپذیرید، ولی فراموش نکنید سفر تنها رسیدن به مقصد نیست.

چگونه به بانه مسافرت کنم

در صورتی که نمی‌خواهید با ماشین شخصی به بانه مسافرت کنید می‌توانید از تعاونی‌های مسافربری استفاده کنید. تعاونی‌های ۵ و ۱ از شهرهای تهران، سنجندج، کرمانشاه، تبریز و ارومیه سرویس مستقیم به مقصد بانه دارند و شما از هر شهری می‌توانید به یکی از این شهرها یا به سقز رفته و مستقیماً به بانه بروید. اما در صورتی که به وسیله اتومبیل شخصی می‌خواهید به بانه بروید از سه محور می‌توانید به این شهر مسافرت کنید:

۱- محور سقز - بانه

۲- محور سردشت - بانه

۳- محور مریوان - بانه

مسیر سقز- بانه

بیشترین ترافیک و حجم مسافر ورودی به بانه از این مسیر است و این مسیر پرترددترین مسیر است. بانه در ۶۰ کیلومتری شهر سقز واقع شده‌است. از سنجندج مرکز استان کردستان می‌توان به دیواندره و سپس به سقز و از آنجا به بانه عزیمت کرد.

مسیر سردشت- بانه

این مسیر نسبت به مسیر قبلی خلوت‌تر است و برای شهرهای واقع در استان آذربایجان غربی همانند سردشت، پیرانشهر، ریط و اشونیه و... نزدیک‌ترین مسیر است پس اگر فاصله شما با این شهرها نزدیک است می‌توانید این مسیر را انتخاب کنید. البته شهرهای استان‌های آذربایجان غربی و شرقی و اردبیل می‌توانند از مسیر بوکان- سقز- بانه هم استفاده کنند که نسبت به مسیر قبلی پیچ و خم کمتری دارد اما منظر و چشم‌اندازهای مسیر سردشت- بانه بسیار دیدنی است و مشکلات دیگر آن را کم‌رنگ می‌کند.

مسیر مریوان- بانه

نسبت به دو مسیر قبلی بسیار خلوت است و بیشتر برای کسانی که می‌خواهند از مریوان به بانه بروند، مفید است. مسافرانی که از استان‌های شرقی، مرکز، و جنوب و جنوب غربی می‌خواهند به بانه مسافرت کنند می‌توانند از مسیر سنجندج- دیواندره- سقز- بانه استفاده کنند و دیگر مسافران، غیر از مسافران استان‌های آذربایجان غربی و شرقی و اردبیل می‌توانند از مسیر تهران- زنجان- بیجار- دیواندره- بانه، به بانه مسافرت کنند.

استکان در بانه

برای مسافران یکی از دغدغه‌ها، مشکل اسکان در بانه است. تعداد مهمانسرا، مسافرخانه و هتل‌ها در بانه به اندازه نیاز درصدی از مسافران است و مسلماً نمی‌توان همه این مسافران را در مکان‌های رسمی همانند هتل و مسافرخانه ... اسکان داد. برای حل این مشکل سازمان جهانبرداری و گردشگری اعلام کرده است کسانی که دارای سوئیت و منزل برای اجاره هستند به دفتر این سازمان مراجعه کنند و پس از ثبت واحد مسکونی آنها، مجوز اجاره برای آنها صادر می‌شود.
به این ترتیب برای درصد زیادی از مسافران مشکل اسکان حل شده است. علاوه بر این، عده زیادی هم بدون مجوز اقدام به اجاره منزل یا سوئیت می‌کنند.
در دومین میدان، از ورودی بانه از طرف سقز- میدان جهاد- کیوسک اطلاع‌رسانی و اسکان مسافران در ضلع شمال‌غربی میدان واقع شده است. مسافران پس از مراجعه می‌توانند سوئیت یا اتاق مناسب برای یک یا چند شب اجاره کنند. علاوه بر این سوئیت هم کسان دیگری هم هستند که به صورت بازارپای تعدادی خانه یا سوئیت را اجاره می‌دهند و از مالک سوئیت، مبلغی را به عنوان بازاریابی دریافت می‌کنند. این افراد هم در اطراف میدان جهاد به چشم می‌خورند و با دیدن مسافران تازه‌وارد، با گفتن «سوئیت- اتاق» قصد پیدا کردن مشتری را دارند. یک دفتر دیگر هم به صورت رسمی در خیابان ساحلی وظیفه اسکان و راهنمایی مسافران را انجام می‌دهد. نرخ‌های اجاره اتاق یا سوئیت در بانه بسیار متفاوت است و بسته به امکانات رفاهی، نزدیکی به بازار اصلی، متراز و زمان (در تعطیلات‌های پشت سر هم قیمت‌ها گران‌تر است) قیمت‌ها افزایش یا کاهش پیدا می‌کند. اگر بخواهیم به صورت یک بازه قیمت را برای یک سوئیت مناسب تخمین بزنیم چیزی بین ۱۵ تا ۷۰ تومان برای هر شب می‌تواند بر اساس فاکتورهای ذکرشده متفاوت باشد. علاوه بر سوئیت‌های اجاره‌ای، خانه معلم در کلیه ماه‌های سال به فرهنگیان و کارمندان آموزش و پرورش سرویس می‌دهد. در فصل تابستان هم آموزش و پرورش دفتر استانی را تعیین می‌کند که خانواده‌های فرهنگیان را برای اسکان در مدارس یا مهمانسراهای مربوطه سازماندهی می‌کند. سازمان‌های دیگر هم به صورتی که درای امکان دارند تر مهمانسرا باشند به مسافران وابسته به سازمان خود سرویس خواهند داد. از همه فعال‌تر شهرداری بانه در فصل تابستان که حجم مسافران بسیار بالاست مکان‌های زیادی را برای مسافران در نظر خواهد گرفت. البته در این موارد به دلیل حجم بالای مسافر بیشتر از سالان‌های ورزشی و استادیوم استفاده می‌شود و تعداد بسیار زیادی چادر مسافرتی را برای مسافران آماده می‌کنند.

پارک‌های جنگلی پیرمراد و دو کانان

پارک دوکانان و پیرمراد دو پارک جنگلی‌ای هستند که در دامنه کوه‌های آریبا و جنبیره قرار دارند. به دلیل اینکه پارک دوکانان در دامنه آریبا، مشرف به شهر بانه است دارای نما و چشم‌انداز بسیار زیبایی است. در این چند سال مسوولان شهر سعی کرده‌اند این پارک‌ها را به جاذبه‌های گردشگری تبدیل کنند و با استفاده از موقعیت طبیعی آنها به جذب مسافر و گردشگر بپردازند.

دشت سورین

دشت سورین به نام روستای سورین که در ۱۲ کیلومتری جنوب شرقی شهرستان بانه قرار گرفته نامگذاری شده است. این منطقه که در مسیر جاده بانه- مریوان قرار دارد به واسطه جنگل‌های انبوه آن و پوشش گیاهی آن به یکی از تفرجگاههای مردم بانه تبدیل شده است.

روستای سیدلو

روستای سیدلو در پنج کیلومتری شمال شرقی شهرستان بانه در دامنه کوه وزنه و بلندی‌های سبزوآردان و چاران قرار دارد. این روستا از شرق و شمال شرقی به دره‌های سرسبز جنگلی به نام کانی شیلان و چه می‌باخی و از غرب به دامنه سرسبز با بوته‌های بلوط به نام بنار و از جنوب غربی به سد بانه می‌رسد.

منبع: www.banehpedia.com

گشت و گذار

بعضی از شهرها مثل یک خاطره شیرین میان دو حسرت یا دو آه هستند یعنی باید مسیری را طی کنی تا به اتفاق برسی و پس از اتفاق باز هم خوددت هستی و خودت.
شهر توپسرکان برای من همان اتفاق را تداعی می‌کند. از ملایر به سمت شهرستان جوکار که می‌روی، راهی وجود دارد که تا افق کشیده شده و اگر دل به افق بسپاری و تا نزدیکی آن پیش بروی به کوه‌هایی می‌رسی که جاده را در دل خود پنهان کرده‌اند. باید کمی آرام‌تر به تن کوه‌زنی و از دامنهای تا نزدیکی قله بروی و دوباره جاده را سرازیر شوی و این کار را چندین بار ادامه دهی تا از پس یکی از این سرازیری‌ها، سبزی غیرمنتظره‌ای چشمانت را خیره کند. ورودی شهر توپسرکان را منطقه «سرابی» می‌نامند و پس از سرابی است که بلوار ورودی شهر نمایان می‌شود.

گشت و گذار به من این تجربه را منتقل کرده که اگر ورودی شهری را زیبا یافتی بدان که اتفاقات ویژه‌تری در دل شهر انتظارت را می‌کشد.
بلوار ورودی شهر توپسرکان با عرضی بیش از چند متر و درختان گردویی که در دو سمت بلوار سایه افکنده‌اند، جان می‌دهد برای پیاده‌روی و بی‌رودریاستی به شما می‌گوید به شهر درختان تناور گردو خوش آمدید.

همان‌طور که پیشتر اشاره کردم توپسرکان در استان همدان و در جنوب کوه الوند واقع شده است. شهره‌است که این شهر هر روی ویرانه‌های شهر قدیمی رودلاور (رودآور) که بر اثر حمله مغول ویران شده، ساخته شده است. در واقع پس از ویرانی رودآور، توپسرکان به وجود آمده است هرچند در خروجی شهر به سمت شهرستان کنگاور هنوز روستایی وجود دارد که «رودآور» نامیده می‌شود و مردم‌اش باانداز اصلین این منطقه‌اند.
«محمدالله مستوفی» در کتاب معروف «زهالقلوب» می‌گوید: «رودآور ولایتی است در همدان و قصبات مشکلان، توی و سرکان با هفتاد موضع دیگر بدان تعلق دارد».

شهر قدیمی رودآور بنا بر تحقیق آنوبانی، دارای سه قصبه «توی»، «سسرکان» و «شکان» بود. این شهر پس از حمله مغول اهمیت خود را از دست داد و مردم آن به قصبه توی روی آوردند و به تدریج آنجا را آباد کردند. توپسرکان فعلی که از ترکیب دو کلمه توی و سرکان ساخته شده است، احتمالاً همان قصبه توی قدیمی است. قصبه شکان در اثر زلزله خراب شد، ولی سرکان به فاصله هشت کیلومتری شمال غرب توپسرکان هنوز پابرجاست. به خود شهر بازگردیم، پس از بلوار ورودی شهر که ذکر زیبایی‌اش در سطرهاى پیش آمد به میدانی می‌رسیم که مردمان محلی آن را «میدان بالا» می‌نامند. توپسرکان دو میدان اصلی و مهم دیگر هم دارد که به ترتیب «میدانه وسطه» و «میدان پایین» خوانده می‌شود. از محله‌های معروف و قدیمی شهر که هنوز هم حیات دارد، می‌توان به محله‌های «زهران»، «پایین‌محله» و «جولستان» اشاره کرد. این مناطق بافت قدیمی شهر را تشکیل می‌دهند و درختان میوه و همین‌طور درختان گردو در خیابان‌های این محله‌ها انقدر زیاد است که وقتی در آنها قدم می‌زنید ممکن است دچار تردید شوید که در شهر قدم می‌زنید یا باغ یا هر دو اینها؛ باغشهر توپسرکان هم مانند تمام شهرهایی که هنوز ارتباطش با روستاهای دورو برش قطع نشده، هر روز شاهد حضور محصولات کشاورزی و لبنی

نکته:

اگرچه توپسرکان شاعران بسیاری در طول سده‌های گذشته داشته که رضی‌الدین آرتیمانی یکی از آنهاست اما باید گفت اطلاعات تاییدنشده‌ای هم وجود دارد که زادگاه پدر «حافظ غزلسرای نامی ایران هم شهر «رودآور» بوده است و گویا پس از حمله مغول‌ها او به شیراز کوچیده است. همان‌طور که گفتیم اطلاع دقیقی از خانواده حافظ در دست نیست اما آنچه در برخی نسخ خطی آورده‌اند از این قرار است که «جد حافظ را شیخ غیاث‌الدین و پدری را بعضی بهاء‌الدین و از اهل کویای اصفهان و برخی کمال‌الدین و از مردم توپسرکان نوشته‌اند.»

برخاسته‌ای است که بساططشان را پهن می‌کنند و مژه گس زندگی را در شهری که بنیانش بر این است که: از اتفاق تپي باشد، می‌پرانند و برای من و شمايي که مدت‌هاست زندگی‌را از این گونه دلچسب نیافته‌ایم قدم زدن در این هوا و بین دستفروش‌هایی که «لعم فراموش‌شده زندگی» را عرضه می‌دارند، اتفاقی همچنان‌انگیز است.

«دادا علی» پیرمردی که مغازه لبنیات‌فروشی‌اش در شهر شهره است، می‌گوید: «بر گذشته روستاییان در میدان وسط به سمت پایین‌محله جمع می‌شدند و محصولاتشان را عرضه می‌کردند و از این رو به این محله «پامیزون» می‌گفتند؛ البته چنان که گفتم هنوز به مسیر پایین‌محله اگر قدم بزنید می‌توانید گردو، عسل، پنیر، شیر، ماست آب‌رفته، بادام، نقل و ده‌ها محصول کشاورزی و لبنی دیگر را تهیه کنید؛ محصولاتی که طراوت انسان بی‌تشویش را در خود نهان دارد.

آنچه تا اینجا خواندید تنها بخشی از جاذبه‌های شهری و اطلاعات محدودی در خصوص زندگی مردمان توپسرکان بود، اما آنچه توپسرکان را علاوه بر طبیعت منحصر به فردش از آن گونه ویژه می‌سازد که ارزش گشت و گذار داشته باشد مناطق تاریخی و دیدنی این شهرستان کوچک ولی قدیمی است. در یک نگاه کلی می‌توان مناطق دیدنی و جاذبه‌های توریستی توپسرکان و اطرافش را از این قرار برشمرد: پارک توریستی «کمرسته» واقع در

سال پنجم ■ شماره ۱۰۷۱ ■ یکشنبه ۴ مهر ۱۳۸۹

توپسرکان؛ باغشهری تاریخی

شهر درختان تناور گردو

نهان از دل و دیده مردماند که خاتم گل از آب انگور کن سرابای من آتش طور کن...

اگرچه توپسرکان شاعران بسیاری در طول سده‌های گذشته داشته که رضی‌الدین آرتیمانی یکی از آنهاست اما باید گفت اطلاعات تاییدنشده‌ای هم وجود دارد که زادگاه پدر «حافظ» غزلسرای نامی ایران هم شهر «رودآور» بوده است و گویا پس از حمله مغول‌ها او به شیراز کوچیده است. همان‌طور که گفتیم اطلاع دقیقی از خانواده حافظ در دست

از «رضی‌الدین آرتیمانی» که در پناه کاج‌های اطراف آرامگاهش در یکی از تپه‌های مشرف به توپسرکان آرام گرفته است.

میررضی‌الدین آرتیمانی شاعر معروف عصر صفوی است ومدفن‌اش در قسمت شمالی شهرستان توپسرکان و در حوالی میدان هلال احمر واقع شده است. ساقی‌نامه معروف او این‌گونه آغاز می‌شود:

الهی به مستان میخانه‌ات

به عقل‌آفرینان دیوانه‌ات

الهی به آنان که در تو گم‌اند

سودوکو شماره۵۲

		4		6	1
		5			2
5			1		3
				8	6
		4			
9		3	1		4
	2			7	
		6			8
		7	9		

حل سودوکو شماره۵۱									
3	6	8	1	5	2	9	7	4	
1	9	5	3	4	7	2	8	6	
4	7	2	9	6	8	1	5	3	
5	8	9	4	3	6	7	2	1	
7	3	4	2	1	9	8	6	5	
2	1	6	8	7	5	4	3	9	
8	4	7	5	9	3	6	1	2	
9	2	3	6	8	1	5	4	7	
6	5	1	7	2	4	3	9	8	

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای ده‌های بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.
قانون‌های حل جدول سودوکو:
۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود.
بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

جدول شماره ۱۰۴۴

خانم‌ها به معنی درخشان و روشن- یار پت کارتونی- از الفبای انگلیسی- رگ گردن ۹- زاده شده- انسان‌ها- بها ۱۰- گرم‌تر از گرم- دریافتن چیزی برای اولین بار- ابزری زیبا ۱۱- حرف پیروزی- جایزاده به نوعروس- فصیح ۱۲- ضربه سریع و تند به توپ- از آتش‌افروزان- پایتخت ابرتره ۱۳- مدرسه عالی رشته‌های فنی- وسیله مابین‌مالی کردن بدن- از آثار گوته آلمانی ۱۴- براندازی حکومت با استفاده از قوای نظامی کشور- حرف هر کلمه را با اعراب بیان کردن- دوستی ۱۵- آدرس- مقابل عجل.

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱														
۲														
۳														
۴														
۵														
۶														
۷														
۸														
۹														
۱۰														
۱۱														
۱۲														
۱۳														
۱۴														
۱۵														

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵

حل جدول شماره ۱۰۴۳

^[1] شهر سرکان در سه کیلومتری توپسرکان، آرامگاه